

SRBIJA

'Policijski čas' ili zaštita dece u Novom Sadu?

10. oktobar/listopad, 2018.

Norbert Šinković

“Policijski čas” i povreda ljudskih prava ili zaštita dece i mladih? Pitanja su koja su uzburkala javnost u Novom Sadu, nakon što je Koordinaciono telo za sprečavanje vršnjačkog nasilja u tom gradu predložilo da se zabrani kretanje maloletnika bez pratnje u kasnim večernjim satima, kako bi se smanjio broj incidenata u kojima učestvuju deca i mladi.

U prošloj školskoj godini u osnovnim i srednjim školama u Novom Sadu zabeleženo je skoro 570 slučajeva vršnjačkog nasilja, pokazuju podaci nadležnog Koordinacionog tela, pa je kao korak za zaštitu mladih predloženo da mladima od 16 godina bude zabranjen boravak van kuće bez pratnje punoletne osobe nakon 22 sata zimi, odnosno iza ponoći leti.

Pogledajte i ovo:

Vršnjačko nasilje rezultat i poremećenog sistema vrednosti

Prema mišljenju Novosađanke Smiljane Milinkov, koja je majka devetogodišnje devojčice, rešenje vršnjačkog nasilja treba tražiti na drugi način. Mere zabrane kretanja mogu samo otežati dnevne aktivnosti, ali ne i rešiti suštinski problem, kao što su vaspitanje i sigurnost, kaže ona.

„Ne vidim kako bi to u praksi moglo da se realizuje. Sa druge strane onaj ko ne želi u to vreme da bude kod kuće, uspeće u tome. Mi danas imamo zabranu prodaje alkohola ili cigareta mladima, ali svi znamo da postoje zloupotrebe. Dakle, ne vidim da bi ova jedna mera mogla značajnije da doprinese rešavanju problema već će samo da se zamaskira nešto čime se suštinski ne bavimo“, rekla je ona.

Predsednik koordinacionog tela i član Gradskog veća za obrazovanje Velimir Jelić kaže za Radio Slobodna Evropa da je ova mera samo predlog i da je ona, kako navodi, dala dobre rezultate u drugim zemljama.

„Mi smo ubeđeni, po uzoru na neke druge države poput Islanda na primer, koji je imao visok procenat mladih koji su koristili alkohol i narkotike pre dvadeset godina, ovaj procenat je bio 44 odsto, nakon primene ovih mera, taj procenat je pao na 5 posto. Mi smo još uvek na nivou ideje. Ako se ona prihvati, grad će morati i drugim aktima detaljno da uredi ovo pitanje. Ono što mi trenutno ne znamo je da li naše društvo uopšte prihvata ovakvu ideju“, rekao je on.

Pogledajte i ovo:

Problem o kome se nedovoljno govori

Prema istraživanju berlinskog Saveznog sindikata radnika u oblasti zaštite dece i omladine, slične mere na nivou države postoje u nekoliko zemalja Evropske unije, kao što su Bugarska, Estonija, Velika Britanija ili Austrija. U zemljama kao što su Nemačka, Švedska, Mađarska ili Hrvatska, boravak mladih bez roditeljskog nadzora na javnom prostoru nije posebno regulisan, već je deo opštih obaveza roditelja da vode računa o maloletnicima.

Iako kaže da je "policijski čas" prejaka odrednica za ovakav predlog zakona, Milena Vasić iz Komiteta pravnika za ljudska prava - YUCOM kaže da to „ne znači da ne predstavlja kršenje ljudskih prava“. Ona dodaje da bi ovakva mera mogla biti regulisana samo republičkim zakonom.

„Definitivno se radi o ograničenju prava na slobodu kretanja, koje je garantovano Ustavom kao jedno od osnovnih ljudskih i manjinskih prava. E, sad Ustav ujedno dozvoljava i ograničenje ljudskih i manjinskih prava u situacijama propisanim zakonom. Tako da, eventualno ako bismo govorili o uvođenju ovakve zabrane maloletnicima, morali bismo da imamo u vidu da tako nešto može biti uređeno samo republičkim zakonom“, naglašava ona.

Ovi predlozi govore o tome da je naša zajednica nesigurno mesto, ističe sociološkinja Miljana Vorkapić Viček.

„Na neki način moramo da se prilagođavamo novim okolnostima koje se dešavaju neminovno. Stiče se utisak da je nesigurno u društvu jer je neophodno da se uvedu mere zabrane kretanja mladima i da to kontroliše policija. Suština jeste u tome da se građani ne osećaju sigurno, i to sama država šalje kao poruku, 'vi niste sigurni i mi moramo doneti neku meru koja će vas štiti od nekih stvari'“, kaže ona.

Dodatni predlog koordinacionog tela je i zabrana ulaska maloletnicima u bilo koju vrstu ugostiteljskog objekta nakon 22 sata. Ako se mere usvoje, kontrolu mora raditi policija i komunalna policija, ističu u Gradskom veću.

Milena Vasić kaže da je opravdano postaviti pitanje da li se jednom zabranom može postići smanjenje stope nasilja i šta su lokalna vlast i država uradili po pitanju prevencije nasilja.

„Najlakše nam je da mislimo da ćemo zabranom rešiti neki problem. Možda i hoćemo kratkoročno, ali ono što je suština u ovakvim situacijama je da jedino prevencija dugoročno može promeniti stanje u društvu“, naglašava stručnjakinja.

Nakon što je Koordinaciono telo predložilo nove mere za sprečavanje vršnjačkog nasilja, na redu su gradski čelnici. Naime, meru zabrane kretanja maloletnicima u kasnim noćnim satima mora odobriti i lokalna Skupština, poručuju iz Gradskog veća.